Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KPED/pbceSclgEP-U/26
Názov predmetu	sociológia edukačného prostredia
Rozsah	1P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Mgr. Veronika Michvocíková, PhD., univ. doc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotenie predmetu pozostáva z priebežného hodnotenia študentov počas semestra a z absolvovania písomnej skúšky v skúškovom období. Priebežné hodnotenie študentov je založené na aktívnej účasti počas výučby, na ktorom majú študenti možnosť získať 10%. V skúškovom období absolvujú študenti test, z ktorého možno získať 90% z hodnotenia.
Klasifikačný stupeň hodnotenia študenta (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie študentov je založené na aktívnej účasti počas výučby

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie predmetu pozostáva z priebežného hodnotenia študentov počas semestra a z absolvovania písomnej skúšky v skúškovom období

Výsledky vzdelávania

1. vedomosti: na základe absolvovania predmetu dokáže študent interpretovať poznatky sociológie a aplikovať ich v edukačnom prostredí. Študent bude vedieť vysvetliť, do akej miery je proces výchovy a vzdelávania prepojený so spoločenským vývojom, a zhodnotiť, aký je všeobecný význam edukačného procesu z celospoločenského hľadiska.
2. zručnosti: získané vedomosti tvoria predpoklad pre riešenie aktuálnych problémov v súčasnom edukačnom procese založenom na využití sociologických poznatkov. Študent vie určiť sociálne determinanty v procese edukácie, najčastejšie poruchy v procese socializácie a ich vplyv na edukačný proces.
3. profesijné kompetencie: nadobudnutými vedomosťami a získanými zručnosťami je možná identifikácia neodmysliteľného vzťahu medzi vplyvom postupujúceho a neustáleho vývoja základných spoločenských vzťahov na priebeh a na celkový charakter edukačného procesu v profesii pedagóga. Študent vyberá a používa vhodné metódy a nástroje na posúdenie vplyvov sociokultúrneho a multikultúrneho prostredia na školskú úspešnosť žiaka. Rovnako interpretuje výsledky pedagogickej diagnostiky a vyvodí závery pre optimalizáciu vyučovacích stratégií a kompenzáciu týchto vplyvov.

4. prenositeľné kompetencie: aktívna účasť na prednáškach zameraných na uvedenú problematiku determinuje u študentov rozvoj predovšetkým komunikačných kompetencií a schopnosť tímovej spolupráce. Rozvíjajú sa aj sociálne a občianske kompetencie.

Stručná osnova predmetu

1. Sociológia, stručný úvod do problematiky predmetu sociológie.
2. Sociológia a pedagogika, využitie sociologických poznatkov v pedagogike.
3. Vzťah výchovy a spoločnosti, sociológia výchovy.
4. Vývoj spoločnosti, vplyv na edukačný proces.
5. Spoločenské determinanty výchovy a vzdelávania.
6. Kultúra, základné charakteristiky, vplyv na výchovu.
7. Význam výchovy a vzdelávania pre spoločnosť.
8. Pohľad na školu z celospoločenského hľadiska.
9. Učiteľská profesia optikou sociologického skúmania.
10. Mládež v centre pozornosti sociológie a pedagogiky.
11. Výchova v globalizovanej spoločnosti.
12. Postmoderná spoločnosť a smerovanie edukačného procesu.

Sylabus predmetu

1. Sociológia, stručný úvod do problematiky predmetu sociológie.
2. Sociológia a pedagogika, využitie sociologických poznatkov v pedagogike.
3. Vzťah výchovy a spoločnosti, sociológia výchovy.
4. Vývoj spoločnosti, vplyv na edukačný proces.
5. Spoločenské determinanty výchovy a vzdelávania.
6. Kultúra, základné charakteristiky, vplyv na výchovu.
7. Význam výchovy a vzdelávania pre spoločnosť.
8. Pohľad na školu z celospoločenského hľadiska.
9. Učiteľská profesia optikou sociologického skúmania.
10. Mládež v centre pozornosti sociológie a pedagogiky.
11. Výchova v globalizovanej spoločnosti.
12. Postmoderná spoločnosť a smerovanie edukačného procesu.

Odporúčaná literatúra

KELLER, J. – TVRDÝ, L. 2008. Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna, Sociologické Nakladatelství (SLON), Praha, 2008, ISBN 978-80-86429-78-6.
KASÁČOVÁ, B. - ĽUPTÁKOVÁ, K. 2007. Sociálne aspekty detstva a výchovy. Banská Bystrica: PF UMB, 2007.
KELLER, J. 2005. Úvod do sociologie. Praha: Slon-sociologické nakladatelství, 2005. 204 s. ISBN 80-86429-39-3
MICHVOCÍKOVÁ, V. 2019. Formovanie národnej ideológie v edukačnom procese vysokých škôl. Nadlac: Editura Ivan Krasko, 2019. ISBN 978-973-107-144-2.
MUŽÍK, M. a kol. 2020. Univerzitní vzdělávání v minulosti, současnosti a budoucnosti. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2020. 201 s. ISBN 978-80-88266-44-5.
PROKOP, J. 2005. Škola a společnost v kritických teoriích druhé poloviny 20. století. Praha: Karolinum, 2005.
SAK, P a kol. 2007. Člověk a vzdělnání v informační společnosti. Praha : Portál, 2007.
STRENÁČIKOVÁ, M. 2020. Vzdelávanie v čase pandémie: vedecká monografia. 1. vyd. Košice: Equilibria, 2020. ISBN 978-80-8143-276-7.
STROUHAL, M. - ŠTECH, S. 2023. Vzdělání a dnešek: úvahy o proměnách a smyslu pedagogiky. Praha:

Karolinum, 2023. 248 s. ISBN 978-80-246-5542-0
VANČÍKOVÁ, K. 2011. Výchova a spoločnosť. Kapitoly zo sociológie výchovy. Banská Bystrica: PF UMB, 2011. ISBN 978-80-557-0185-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 13 hodín
samoštúdium: 77 hodín